

नागपूर सुधार प्रन्यासच्या विविध योजनांतर्गत
भुसंपादनाधीन असलेल्या जागांवर अनधिकृत
अभिन्यासातील भुखंडांचे नियमितीकरण करण्याबाबत.

**महाराष्ट्र शासन
नगर विकास विभाग**

शासन निर्णय क्रमांक: नासुप्र-२०१५/१५००(२०१४)/प्र.क्र.१७५/नवि-२६

हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक :- १४ डिसेंबर, २०१५

- वाचा:-** १) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्रमांक: नामपा ३०८७/१५७/प्र.क्र.३४/८७/नवि-२३,
दि.०३/०३/१९८७.
- २) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्रमांक: नामपा-बैठक-३०८९/४६०/प्र.क्र.१४८/८९/
नवि-२६, दि.०७/०६/१९८९.
- ३) नागपूर सुधार प्रन्यासचे पत्र क्र.काअ(नि) गुंठे/भुसंपादनाधीन/७९३४, दि.१९/०९/२०११.
- ४) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्रमांक: नासुप्र-२२०९/प्र.क्र.१५५/नवि-२६,
दि.०८/०९/२०१०.
- ५) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्रमांक: नासुप्र-२२१०/प्र.क्र.१३८/नवि-२६,
दि.२८/११/२०११.
- ६) शासन निर्णय, नगर विकास विभाग क्रमांक: नासुप्र-२०११/प्र.क्र.४२३/नवि-२६,
दि.२४/०३/२०१५.

प्रस्तावना:-

नागपूर सुधार प्रन्यासच्या विविध योजनेखाली ज्या जमीन मालकांच्या जमिनी भुसंपादनाखाली होत्या, त्यांना बाजारभावापेक्षा कमी मोबदला मिळेल, या समजुतीने तसेच नागरी जमीन कमाल धारणा अधिनियम, १९७६ मुळे अशा जमिनी नागरी जमीन कमाल धारणा अधिनियमांतर्गत अतिरिक्त जमिनी म्हणून घोषित होतील आणि त्या जमिनी शासनाच्या मालकीच्या होतील, या गैरसमजुतीमुळे काही जमीन मालकांनी त्यांच्या जमिनी संबंधित गृहनिर्माण संस्था/वैयक्तिक लोकांना विकल्या. परिणामी सहकारी गृहनिर्माण संस्था/वैयक्तिक लोकांनी अशा जमिनीवर अनधिकृत रित्या भुखंडाची आखणी करून अनधिकृत अभिन्यास तयार केले आणि अशा अनधिकृत अभिन्यासामध्ये शासन, नागपूर महानगरपालिका व नागपूर सुधार प्रन्यास यांनी नागरी सुविधा निर्माण कराव्यात अशी वारंवार मागणी केली.

असे अनधिकृत अभिन्यास नियमित करण्याबाबत वेळोवेळी मार्गदर्शक तत्त्वे व शासन निर्णय निर्गमित केले व त्यानंतर या प्रश्नाविषयी परिणामकारकरित्या कार्यवाही करण्याच्या दृष्टीने महाराष्ट्र गुंठेवारी विकास (नियमाधीन करणे, श्रेणीवाढ व नियंत्रण) अधिनियम, २००१ अशा स्वरूपाचा नवीन कायदा अंमलात आणला.

०२. नागपूर सुधार प्रन्यास अधिनियम, १९३६ अंतर्गत कलम ३९ व ४५ अन्वये भुसंपादनाची कार्यवाही केलेल्या जागांवर निर्माण झालेल्या अनधिकृत अभिन्यासाची वर्गवारी खालीलप्रमाणे आहे:-

१. जमीन भुसंपादनाची नोटीस दिली, निवाडा जाहीर झाला, मोबदला दिला व नागपूर सुधार प्रन्यासने ताबा घेतला, अशा जमिनीवरील अनधिकृत अभिन्यास,
२. निवाडा पारित केला मात्र नागपूर सुधार प्रन्यासला ताबा मिळाला नसलेल्या जमिनीवरील अनधिकृत अभिन्यास,

३. भुसंपादनाखालील, निवाडा न झालेल्या व नागपूर सुधार प्रन्यासला ताबा न मिळालेल्या जमिनीवरील अनधिकृत अभिन्यास,
४. नागरी जमीन कमाल धारणा कायद्यांतर्गत सक्षम प्राधिकाऱ्याकडून नागपूर सुधार प्रन्यासला ताबा मिळालेल्या जमिनीवर असलेले अनधिकृत अभिन्यास.

०३. नागपूर सुधार प्रन्यासच्या विश्वस्त मंडळाने ठराव क्र.७/१०९७, दि.२०/०६/२०११ अन्वये यापूर्वी नियमितीकरण केल्याच्या धर्तीवर एकूण ४ प्रकारच्या प्रकरणांबाबतचा प्रस्ताव शासनाच्या मान्यतेसाठी पाठविण्यात यावा, असा ठराव केला आहे. या संदर्भात सभापती, नागपूर सुधार प्रन्यास यांनी दि.१९/०९/२०११ च्या पत्रान्वये पाठविलेला प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन होता. त्या अनुषंगाने शासनाने याबाबत पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे:-

शासन निर्णय:-

उपरोक्त पार्श्वभूमीवर सभापती, नागपूर सुधार प्रन्यास यांनी केलेल्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने पुढीलप्रमाणे शासनाची मान्यता प्रदान करण्यात येत आहे:-

- (१) ज्या जमिनीच्या भुसंपादनाचा निवाडा जाहीर होऊन, नागपूर सुधार प्रन्यासाकडून ताबा घेण्यात आलेला आहे. अशा जमिनीवर असलेल्या व या शासन निर्णयासोबतच्या सहपत्र “अ” येथील तक्त्यामध्ये नमूद एकूण ३६ अनधिकृत अभिन्यासातील भुखंडाचे नियमितीकरण करण्याबाबत विकास नियंत्रण नियमावली व नागपूर सुधार प्रन्यास जमीन विनियोग नियमातील तरतुदीनुसार नागपूर सुधार प्रन्यासाने उचित निर्णय घ्यावा. सदरहू अनधिकृत अभिन्यास व त्याअंतर्गत भुखंड नियमित करताना त्या त्या विभागाच्या विकास आराखड्याशी सुसंबद्धता राखण्यात येईल, याची दक्षता घेण्यात यावी. तसेच विकास आराखड्यानुसार आरक्षित जागेचे वाटप करता येणार नाही. नागपूर सुधार प्रन्यास जमीन विनियोग नियम, १९८३ च्या नियम-२६ नुसार शासनास प्राप्त झालेल्या अधिकारात उक्त नियमातील नियम ५ (२) मधील तरतुद शिथील करून विकास नियंत्रण नियमावली व विकास आराखड्याच्या दृष्टीने वापर अनुज्ञेय असलेल्या भुखंडाचे थेट वाटप संबंधित भुधारकास करण्यास मंजुरी देण्यात यावी, असे भुखंड नियमानुकूल करताना जमिनीच्या संपादनाचा व विकासाचा पूर्ण खर्च व्याजासह संबंधित भुखंडधारकाकडून वसूल करण्यात यावा.
- (२) नागरी जमीन कमाल धारणा कायद्यांतर्गतच्या व या शासन निर्णयासोबतच्या सहपत्र “ब” येथील तक्त्यातील नमूद ८ अभिन्यासातील भुखंडांपैकी ज्या जमिनी अटी व शर्तीच्या आधारे नागपूर सुधार प्रन्यासास नागरी जमीन कमाल धारणा कायद्यांतर्गत वाटप करण्यात आल्या होत्या. त्या अटी व शर्तीच्या अधीन तसेच विकास नियंत्रण नियमावली व नागपूर सुधार प्रन्यास जमीन विनियोग नियम, १९८३ मधील तरतुदीच्या अधीन राहून नागपूर सुधार प्रन्यास जमीन विनियोग, १९८३ मधील नियम-२६ अनुसार शासनास असलेल्या अधिकारात उक्त नियमातील नियम ५ (२) मधील तरतुद शिथील करून विकास नियंत्रण नियमावलीच्या दृष्टीने वापर अनुज्ञेय असलेल्या भुखंडाचे थेट वाटप करण्यास मान्यता देण्यात यावी. जमिनीच्या संपादनाचा व विकासाचा पूर्ण खर्च व्याजासह संबंधित भुखंडधारकाकडून वसूल करण्यात यावा. सदरहू ८ अभिन्यासातील उर्वरित भुखंडांबाबत शासन निर्णय, नगर विकास विभाग (नाजकधा-३) दि.१६/०८/२०१३ मधील आदेशानुसार निर्णय घेण्यात यावा.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक सांकेतांक २०१५१२१५१०४९५४८३२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(ज. ना. पाटील)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति-

१. मा. राज्यपाल महोदय यांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्री महोदय यांचे प्रधान सचिव.
३. मा. विरोधी पक्षनेते, दोन्ही सभागृह, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई.
४. सर्व मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
५. सर्व सन्माननीय विधानसभा/विधानपरिषद व संसद सदस्य.
६. मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहाय्यक.
७. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग.
८. मुख्यमंत्री महोदय यांचे जनसंपर्क अधिकारी.
९. सर्व विभागीय आयुक्त.
१०. सर्व जिल्हाधिकारी.
११. राज्यातील सर्व महानगरपालिकांचे आयुक्त.
१२. राज्यातील सर्व नगरपरिषदा/नगरपंचायती यांचे मुख्याधिकारी.
१३. नगर विकास विभागातील सर्व कार्यासने.
१४. निवडनस्ती (नवि-२६)

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक — नासुप्र-२०१५/१५०० (२०१४)/ प्र.क्र.१७५/ नवि-२६,

दि. १४/१२/२०१५ सोबतचे सहपत्र— 'अ'

नागपूर सुधार प्रन्यासच्या विविध योजनेंतर्गत निवाडा पारित करून ताबा घेतलेल्या (संपादित) जागेवर नियमितीकरणासाठी प्राप्त अर्जाचा तपशील

(मंजूर अभिन्यास)

अ. क्र.	अभिन्यासाचे नांव	अभिन्यासाचे क्षेत्रफळ (एकर)	अभिन्यास अंतर्गत भुखंड	नियमित करावयाची भुखंडाची संख्या
1	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (बंधू गृह नि. सह. संस्था) खसरा क. 57/2 मौजा-बिडीपेठ	3.64	89	36
2	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (जनसेवा गृह नि. सह. संस्था) खसरा क. 80/2 मौजा-सक्करदरा	4.92	78	48
3	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (कामाक्षी को. ऑप. हौ.सोसायटी) खसरा क. 109/2, 109/5, 178/5 मौजा-वाठोडा	11.90	315	49
4	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (वैयक्तीक अर्ज) खसरा क. 5-6/7 मौजा-खामला	0.412	9	9
5	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (आदिवासी समाज उन्नती गृह नि. सह. संस्था) खसरा क. 52/4 मौजा-खामला	5.04	94	94
6	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (श्री. भगवान हटवार) खसरा क. 50/3 मौजा-पारडी	0.426	1	1
7	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (चौधरी लेआऊट) खसरा क. 25/1, 5 मौजा-इंदोरा	3.50	43	25
8	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा खसरा क. 34/1, 2 मौजा-इंदोरा (वैयक्तीक अर्ज)	3.85	24	24

9	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा खसरा क. 42/1 मौजा-इंदोरा (वैयक्तीक अर्ज)	0.25	3	3
10	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (मानवसेवा कल्याण गृहनि.सह. सं.) खसरा क. 38/2 मौजा-इंदोरा	7.21	31	31
11	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा खसरा क. 138 मौजा-नारी (वैयक्तीक अर्ज)	1.03	3	3
12	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा खसरा क. 159 मौजा-नारी (वैयक्तीक अर्ज)	1.21	5	5
13	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा खसरा क. 139/2, 139/3, 142/2 मौजा-नारी (वैयक्तीक अर्ज)	1.74	8	8
14	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा खसरा क. 75/4 मौजा-नारी (वैयक्तीक अर्ज)	0.45	7	7
15	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (भारत को.ऑप.हौ.सोसा.) खसरा क. 176/4 मौजा-नारी	2.02	6	6
16	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (साईनाथ गृह नि. सह. संस्था) खसरा क. 24/1, 2, 36/2 मौजा-वांजरी	4.79	15	15
17	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (सिध्दार्थ नगर) खसरा क. 1/2 मौजा-बिनाखी	1.03	19	14
18	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (हॅपीहोम को.ऑप.हौ.सोसा.) खसरा क. 120,121 मौजा-भांडेवाडी	8.60	23	3

19	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (धनलक्ष्मी को.ऑप.हौ.सोसा.) खसरा क. 113/4 मौजा-भांडेवाडी	5.51	293	16
20	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (दिनबंधू भूमिविकास संस्था) खसरा क. 101/2 मौजा-भांडेवाडी	3.04	134	79
21	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (समाज सागर को.ऑप.हौ.सोसा.) खसरा क. 101/5, 6 मौजा-भांडेवाडी	6.1	268	96
22	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (समाज भुषण गृह नि. सह. संस्था अरिहंत नगर) खसरा क. 138/2 ते 8 मौजा-वाठोडा	3.29	228	160
23	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (मा. शारदा गृह नि. सह. संस्था) 1) खसरा क. 137/4, 142/2, 142/6 मौजा-वाठोडा	5.34	96	42
24	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (मा. शारदा गृह नि. सह. संस्था) 2) खसरा क. 137/4, 142/2, 142/6 मौजा-वाठोडा	4.30	151	10
25	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (पंडीत बालभद्र नगर) खसरा क. 36/21 मौजा-टाकळीसीम	2.372	8	8
26	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (चिंतामण डंबारे) खसरा क. 25/4, 25/12 मौजा-टाकळीसीम	6.87	12	12
27	अ) नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा खसरा क. 54 मौजा-भामटी ब) नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (आदिवासी सोसायटी) खसरा क. 54 मौजा-भामटी	0.41	3	3+1

28	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (नियोजित महानंदा को.ऑप.हौ.सोसा) खसरा क. 47 / 1 के, 31 / 5 मौजा-भामटी	3.40 1.43	64	64
29	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा खसरा क. 27 मौजा-भामटी (वैयक्तीक अर्ज)	2.32	7	7
30	अ) नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (लखुजी नगर) खसरा क. 36 / 2 मौजा-टाकळीसिम ब) नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (एन. कुमार व इतर) खसरा क. 36 / 2 मौजा-टाकळीसिम	7.70	36	23+3
31	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (श्री. शाहू व इतर) खसरा क. 52 / 4 मौजा-अजनी	1.00	11	4
32	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (श्रीमती पाटील व इतर) खसरा क. 36 / 3 मौजा-टाकळीसिम	6.87	5	5
33	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (वैयक्तीक अर्ज) खसरा क. 26 / 2 मौजा-बिडीपेठ	1.89	8	8
34	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (वैयक्तीक अर्ज) खसरा क. 27 / 2 मौजा-बिडीपेठ	4.158	13	13
35	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (श्री. मोहम्मद सिराज कुरेशी) खसरा क. 617 मौजा-नागपूर	0.40	3	3
36	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (श्रीमती गंगुबाई सदाशिव कुंभरे) खसरा क. 30 / 1, 1 / 1 मौजा-सोमलवाडा	0.14	1	1

शासन निर्णय, नगर विकास विभाग, क्रमांक — नासुप्र-२०१५/१५००(२०१४)/प्र.क्र.१७५/नवि-२६,

दि. १४/१२/२०१५ सोबतचे सहपत्र—‘ब’

नागपूर सुधार प्रन्यासच्या विविध योजनेंतर्गत नागरी जमीन कमाल धारणाकडून नासुप्रला ताबा मिळालेल्या अनधिकृत अभिन्यासाखालील जमिनींचा तपशील

अ. क.	अभिन्यासचे नांव	अभिन्यासाचे क्षेत्रफळ (एकर)	अभिन्यास अंतर्गत मुखंड	नियमित करावयाची मुखंडाची संख्या
1	2	3	4	5
1	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (बंधू गृह नि. सह. संस्था) खसरा क. 54, 55, 56, 57, 58 मौजा—जयताळा	8.427	153	147
2	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (नागपूर युनिवर्सिटी को. ऑप. हौ. सोसायटी) खसरा क. 53/2(पार्ट) मौजा—जयताळा	3.81	58	50
3	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (साई सेवाश्रम/ नागरिक गृह नि. सह. संस्था) खसरा क. 59, 60, 61/2मौजा—वाठोडा	1.32	19	13
4	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा मालीक मकबुजा (श्रीमती मुलधांटे लेआऊट) खसरा क. 17/1 ते 3 मौजा—वाठोडा	8.75	34	34
5	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (अमर तृप्ती को. ऑप. हौ.सोसायटी) खसरा क. 82/1 मौजा—बाबुलखेडा	5.20	125	36
6	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (देवघरे लेआऊट) खसरा क. 23/1, 3, 4 मौजा—बाबुलखेडा	3.87	107	15
7	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (जानकीप्रसाद बिनक) खसरा क. 82/2 (भाग) मौजा—बाबुलखेडा	0.50	1	1
8	नागपूर सुधार प्रन्यासची जागा (बंधू गृह नि. सह. संस्था) खसरा क. 80 मौजा—वाठोडा	13.34	170	120